

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla dr. Baki Ágnes ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek, jogtanácsos által képviselt alperes ellen, kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. március 31. napján meghozott 6.P.25.458/2007/15. számú ítélete ellen az alperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését helyben hagyja.

A le nem rótt 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az I.r. felperes édesanyja, a II.r. felperes házastársa 2007. március 5. napján elszenvedett idegenhibás közlekedési baleset következtében 2007. április 14. napján elhunyt. A felperesek vagyoni és nem vagyoni kárigényüket érvényesítették az alperessel szemben gépjármű kötelező felelősségbiztosítás alapján.

Az alperes a kereset jogalapját nem vitatta, az I.r. felperesnek a teljesítetten felüli nem vagyoni kárigényének az elutasítását, míg a II.r. felperes nem vagyoni kárigényét bizonyítottság hiányában elutasítani kérte. A kamatigényt vitatta, mert késedelmes bejelentés történt és ebben az esetben megítélése szerint egyáltalán nem jár kamat.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, fizessen meg az I.r. felperesnek 1.000.000.- forint nem vagyoni kárt és ennek 2007. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát, továbbá 4.000.000.-forint után 2007. október 15. napjától 2008. július 30. napjáig járó törvényes mértékű kamatot. Kötelezte az alperest, fizessen meg a II.r. felperesnek 3.000.000.- forint nem vagyoni kárt és ennek 2007. október 15. napjától a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatát, továbbá 93.089.- forint után 2007. április 26. napjától, 6.000.- forint után 2007. március 28. napjától, 10.000.- forint után 2007. május 2. napjától, 25.000.- forint után 2007. április 28. napjától 2007. augusztus 21. napján történt kifizetés napjáig járó törvényes mértékű kamatot. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte továbbá az alperest, fizessen meg az I. és II.r. felpereseknek együttesen 80.000.-forint perköltséget. Megállapította, hogy a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet indokolása értelmében az alperes kártérítési felelőssége a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendeleten és a Ptk. 345. §-án alapul. A Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdés felhívásával az I.r. felperes esetében az édesanya, a II.r. felperesnél a házastárs elvesztésének ténye alapján a nem vagyoni kárigényt megalapozottnak találta és az e körben rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapított tények mérlegelésével állapította meg az összegszerűséget az I.r. felperes esetében 5.000.000.- forintban, melyben elszámolta az alperes teljesítését és így marasztalta további 1.000.000.- forintt megfizetésére az alperest, míg a II.r. felperes nem vagyoni kárigényét mérlegeléssel 3.000.000.- forintban állapította meg. A kamatról a Ptk. 360. § (1)-(2) bekezdés, 232. § (2) bekezdés és a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. § (5) bekezdés alapján határozott rámutatva arra, hogy a baleset utáni kórházi kezelések, illetve temetkezéssel kapcsolatban felmerülő teendőkre a felpereseknek nem felróható a kárigény bejelentés - egyébként is jelentősnek nem tekinthető - késedelme.

Az elsőfokú ítéletnek az I.r. felperes részére megítélt további nem vagyoni kárra, a II.r. felperes nem vagyoni kárigényére marasztaló-, és a késedelmi kamatokra vonatkozó rendelkezések ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, ezek megváltoztatását és ezen kereseti követelések elutasítását kérte. Álláspontja szerint a hozzátartozói nem vagyoni kárigénynek is feltétele, hogy a nem vagyoni kártérítést indokoló hátrány, sérelem bekövetkezzen. Megítélése szerint a II.r. felperes ilyen hátrányt, illetve sérelmet nem bizonyított, de arra még csak nem is hivatkozott és a tanúk is olyan alperes által nem vitatott körülményeket adtak elő, amelyek nem adnak alapot nem vagyoni kár megítélésére. Ezen ügyek megítéléséhez orvosszakértői bizonyítást elengedhetetlennek tartotta. Az I.r. felperes részére térített összeget alkalmasnak tartotta a nem vagyoni kárpótlásra. A késedelmi kamatot illetően fenntartotta a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. § (5) bekezdésére alapított azon álláspontját, hogy késedelmi kamat fizetésre nem köteles. Utalt arra, hogy a felperesek e körben nyilatkozatot nem tettek, bizonyítást nem ajánlottak fel, így az ítélet a Pp. 3. § (2) bekezdésébe ütközik.

A felperesek fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztettek elő, a fellebbezési tárgyaláson nem jelentek meg.

A fellebbezés nem alapos.

A másodfokú bíróság a Pp. 253. § (3) bekezdésére is figyelemmel, a fellebbezéssel érintett körben, a fellebbezési kérelemhez kötötten bírálta felül az elsőfokú ítélet megalapozottságát.

Az elsőfokú bíróság mind a nem vagyoni kárigények, mind a késedelmi kamat vonatkozásában a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, abból megalapozott jogi következtetésekre jutott és így indokai alapján helytálló az érdemi döntése is.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

A Ptk. 355. § (4) bekezdése alapján a károkozó köteles megfizetni a károsult nem vagyoni kárát. A felperesek, hozzátartozójuk elvesztése miatt terjesztettek elő nem vagyoni kárigényt.

Az I.r. felperes esetében kizárólag a nem vagyoni kárösszegszerűsége volt fellebbezéssel támadott. Az elsőfokú bíróság e körben a rendelkezésre álló bizonyítékokat, tényeket helytállóan mérlegelte és a káreseménykori ár-, értékviszonyokra tekintettel az általa mérlegeléssel megállapított nem vagyoni kárösszegszerűségének leszállítására a másodfokú bíróság nem látott kellő alapot.

A hozzátartozói nem vagyoni kárnak is a személyiségi jogsérelem az alapja. A II.r. felperes a házastársát vesztette el a perbeli balesetben, amely már önmagában ki nem törölhető lelki fájdalommal jár, és amelynek nem kell feltétlenül pszichés egészségkárosodást eredményeznie ahhoz, hogy a társ elvesztésével járó lelki fájdalom, életminőség-romlás megalapozza a nem vagyoni kárigényt. Mindebből következően a másodfokú bíróság nem osztotta az alperes azon álláspontját, hogy kizárólag orvosszakértői véleményre alapítottan lehetséges a II.r. felperes részére a nem vagyoni kár megállapítása. A II.r. alperes által hivatkozott eseti döntésből sem lehet ilyen következtetést levonni. A házastárs elvesztésével összefüggésben elszenvedett hátrányok, azok milyensége, minősége a nem vagyoni kárösszegszerűsége körében értékelendők és mérlegelhetők. E körben a II.r. felperes személyes előadása és a tanúvallomások értékelhetők voltak és az elsőfokú bíróság a bizonyítékok által feltárt és megállapítható tények alapján mérlegeléssel helytállóan határozta meg a nem vagyoni kártérítés összegszerűségét is. A II.r. felperes olyan pszichés károsodást nem állított, ami indokolta volna az orvosszakértői bizonyítást a nem vagyoni kárösszegszerűségének megállapíthatósága körében. Ugyanakkor tény, hogy a házastárs elvesztésével nemcsak a boldog házas- és családi élet szakadt meg, hanem ezzel összefüggésben a II.r. felperesre többlet szülői feladatok hárultak, ebből adódó többlet kötelezettségek alapján az életének elnehezülése is bizonyított. Mindezeket a már kifejtettekben túlmenően értékelve az elsőfokú bíróság a II.r. felperes nem vagyoni kárigényének jogalapját és összegszerűségét is megalapozottan állapította meg.

A Ptk. 360. § (1) bekezdése alapján a kártérítés a károsodás bekövetkeztekor nyomban esedékes. A (2) bekezdés szerint a kárért felelős személy helyzetére a

szerződés teljesítésében késedelmes kötelezettre irányadó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. A károkozó ezekre tekintettel köteles a Ptk. 301. § (1) bekezdése értelmében a késedelmi kamat fizetésére.

Nem vitatottan az alperes térítési kötelezettsége a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendeleten alapul.

A Ptk. 567. § (3) bekezdése alapján e Korm. rendelet szabályai, mint speciális jogszabályi rendelkezések alkalmazandók. A rendelet 8. § (5) bekezdése kimondja, hogy a károsult a káreseményt - annak bekövetkeztétől számított - 30 napon belül köteles bejelenteni a biztosítónak. A határidő elmulasztása esetén - kivéve, ha a károsult bizonyítja, hogy az önhibáján kívül történt - a késedelmes teljesítés jogkövetkezményei a biztosítóval szemben nem alkalmazhatók.

A rendelkezésre álló adatok szerint a közlekedési baleset 2007. március 5. napján történt, amelyből következően a felperesek hozzátartozója 2007. április 14. napján hunyt el. Ehhez képest az alpereshez a kárbejelentés 2007. május 9. napján történt. A felperes a keresetében késedelmi kamatkövetelést is előterjesztett. A Pp. 3. § (2) bekezdés, a 213. § (1) bekezdés alapján a 215. §-ára is figyelemmel az elsőfokú bíróságnak így határoznia kellett a késedelmi kamatfizetési kötelezettségről. Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatfizetési kötelezettség körében alkalmazandó és a fentiekben idézett jogszabályokat helytállóan felhívta és alkalmazta. Annak, hogy a felperesek konkrétan jogszabályi felhívással nem nyilatkoztak kifejezetten a 190/2004. (VI. 8.) Korm. rendelet 8. § (5) bekezdésében meghatározott feltételekre, és tényekre, ügydöntő jelentősége nem volt a jelen perben, mert a rendelkezésre álló tényekből a kár bekövetkezése és a kárbejelentés időpontja közötti események alapján jogi következtetés alappal tehető volt és azt az elsőfokú bíróság a késedelmi kamatról való döntési kötelezettsége során a Pp. 206. § (1) bekezdésére is tekintettel nem mellőzhette. Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló tényeket helytállóan értékelte és így a késedelmi kamatfizetési kötelezettségről az irányadó jogszabályok helyes alkalmazásával határozott.

A Fővárosi Ítéltábla - a fentiek alapján - az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezett rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdés értelmében a Pp. 254. § (3) bekezdésére is figyelemmel indokai alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelen volt, a felpereseknek igazolható költsége a fellebbezési eljárásban nem merült fel, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperesek részére fellebbezési eljárási perköltséget nem állapított meg a másodfokú bíróság.

Az alperes illetékmentessége folytán le nem rótt fellebbezési illetékről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdés alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdés és 14. § szerint határozott.

Budapest, 2009. október 15.

. Lizák Tibor sk.
a tanács elnöke
. Merőtey Anikó sk.
sk.
előadó bíró

Dr. Molnár Ágnes
bíró

A kiadmány hitelül:

Réczi Imréné
bírószági ügyintéző